

Asikkalan kunta, kaavoitus
kirjaamo@asikkala.fi

Viite: Lausuntopyyntö 25.3.2022

Asia: Asikkala, Tallukkarinteen asemakaavamuutos, ehdotusvaihe

Tallukanrinteen noin 7 hehtaarin laajuinen suunnittelualue sijaitsee valtatie 24 varressa Tallukantien risteuksen ja Huoltorinteen välisellä alueella. Tavoitteena on kaavoittaa alueelle liikerakentamiseen soveltuvia tontteja. Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 14.2.2022 päivätystä ehdotusvaiheen kaava-aineistosta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museolla ei ole huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Alueellinen vastuumuseo pitää tärkeänä harjun viheralueen maisemallista ja taajamakuvallista jatkumoa, eikä ole luonnosvaiheen lausunnossaan puoltanut suunnittelualueen kaakkoislaidan rakennuspaikkaa ylempänä harjun rinteessä. Pienet muutokset rakennusalueella ja hyvin kapeassa viheryhteydessä eivät muuta asiaa. Maisemavaikutuksia ei myöskään ole selvitetty.

Museo viittaa luonnosvaiheesta antamaansa lausuntoon 31.1.2022 ja viranomaisneuvottelussa 2.12.2021 esille nostamaansa tarpeeseen alueen maisemakuvaan ja taajamakuvaan liittyvistä havainnollistamisen ja vaikutusten arvioinnin tarpeesta. Kaavoittaja on todennut vastineessaan, että *”Kaava on laadittu joustavaksi eikä sillä haluta rajoittaa tietyn kaltaisiin arkkitehtonisiin ratkaisuihin. Kaavan liitemateriaaleihin ei tässä vaiheessa prosessia lisätä havainnekuvia.”* Museo on edellyttänyt lausunnossaan maisemallisten ja taajamakuvallisten vaikutusten arviointia, ei arkkitehtonisten ratkaisujen. Havainnemateriaalin puuttuessa kaavaselostuksen maisemallisten vaikutusten arviointi ei perustu mihinkään: *Rinteen ylempään osaan jää sulkeutunut, rakentamattomaksi tarkoitettu lähivirkistysalue, joka turvaa maisemallisesti sietokyvyltään herkempien rinteen yläosien säilymisen metsäisinä.* Arvio vaikuttaa ristiriitaiselta esitettyyn ratkaisuun nähden, ja ilman havainnemateriaalia asiaa ei voi todentaa.

MRL 9 § mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Museo katsoo, että maisemavaikutus voi olla harjun ylärinteelle osoitetun rakennuspaikan osalta merkittävä eikä sitä voi ilman havainnollistavaa selvitystä (havainnekuvat) arvioida lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Salpausselän harjumaiseman jatkumon ja viheryhteyden hahmottuminen on tärkeää arvioida sekä tieltä käsin että esimerkiksi kaukomaisemassa Päijänteeltä käsin.

Kaavaselostuksessa todetusti Vääksy sijaitsee suurmaiseman solmukohdassa, jossa II Salpausselkä yhdistyy Vesijärveen ja Päijänteeseen.

Vääksyn osayleiskaavassa (2010) jatkumo on otettu huomioon varaamalla ko. rinne VL-alueeksi. Kaavaselostuksessa on todettu, että *kaava huomioi ylemmän asteen kaavatason tavoitteet lähivirkistysalueen säilymisestä Anianharjulla*. Tämä on kuitenkin ristiriidassa esitetyn kaavaratkaisun kanssa. Ely-keskus on luonnosvaiheen lausunnossaan kiinnittänyt asiaan huomiota, mutta kaavoittaja on perustellut ratkaisua voimassa olevalla asemakaavalla, jossa ko. tontti on osoitettu rakentamiseen. Nyt kyse on kuitenkin asemakaavan muutoksesta, jossa voimassa olevan asemakaavan puistoksi osoitettua aluetta muutetaan laajalti rakentamiseen ja vastaavasti rakentamiseen aiemmin varattuja alueita tulee voida muuttaa VL-alueiksi osayleiskaavan ohjausvaikutuksen mukaisesti.

Alueellinen vastuumuseo ei pidä suunnittelualueen kaakkoislaidan rakentamispaikkaa perusteltuna. Museo katsoo, että kyseinen alue tulee kaavamutoksella osoittaa lähivirkistysalueeksi Vääksyn osayleiskaavan mukaisesti.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

tutkija, arkeologi Esko Tikkala

tutkija Reetta Nousiainen

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus